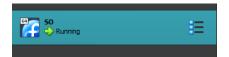
Sisteme de operare Tema 1

Exercitiul 1

Începeți prin a vă instala Fedoda Linux pe mașina locală. Parcurgeți tot laboratorul și verificați introducînd toate comenzile prezentate. Pe acest sistem funțional, găsiți care sunt dispozitivele de I/O de tip caracter din "/dev" care încep cu "t".

- Virtualbox şi Fedora Linux sunt instalate pe maşina locală.
- Mai jos am pus cum am introdus toate comenzile prezentate în fișa de laborator:

```
luser@desktop-5p6viv2 ~1$ sudo poweroff
(sudo] password for user: _
```

Am închis mașinăria virtuală cu comanda sudo poweroff.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ sudo su -
[root@desktop-5p6viv2 ~1# exit
logout
[user@desktop-5p6viv2 ~1$
```

Am intrat să lucrez ca root cu comanda sudo su – și după am ieșit din acest mod cu comanda exit.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ sudo dnf update
```

Am dat update la sistemul de operare cu comanda sudo dnf update.

```
luser@desktop-5p6∨i∨2 ~1$ sudo reboot
```

După actualizare i-am dat reboot sistemului prin comanda sudo reboot.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~]$ sudo rpm -q kernel-core
[sudo] password for user:
kernel-core-5.17.5-300.fc36.x86_64
kernel-core-6.1.13-100.fc36.x86_64
[user@desktop-5p6viv2 ~]$ sudo dnf remove kernel-core-5.17.5-300.fc36.x86_64
```

După aceea am folosit comanda *sudo rpm -q kernel-core* pentru a verifica câte kernele avem instalate și după ce am văzut că am mai multe l-am șters pe cel vechi prin comanda *sudo dnf remove* numele kernelului.

```
Iuser@desktop-5p6viv2 ~1$ sudo ls -la
total 16
drwx------ 2 user user 83 Feb 26 18:28 .
drwx-xx-x. 3 root root 18 Aug 9 2022 .
-rω----- 1 user user 161 Feb 28 12:52 .bash_history
-rω-r---- 1 user user 18 Jan 20 2022 .bash_logout
-rω-r---- 1 user user 141 Jan 20 2022 .bash_profile
-rω-r---- 1 user user 492 Jan 20 2022 .bashrc
```

Am folosit comanda *ls -la* pentru a afișa toate fișierele din folderul curent cu delatii despre acestea.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ passwd
Changing password for user user.
Current password:
New password:
Retype new password:
passwd: all authentication tokens updated successfully.
```

Am schimbat parola folosind comanda passwd.

```
[user@desktop-5p6vi∨2 ~]$ pwd
∕home/user
```

Am folosit comanda pwd pentru a afișa directorul curent.

```
NAME

Is - list directory contents

SYMOPSIS

Is (OPTION)... (FILE)...

DESCRIPTION

List information about the FILEs (the current directory by default). Sort entries alphabetically if none of -cftu/SDX nor --sort is specified.

Mandatory arguments to long options are mandatory for short options too.

-a, -all

do not ignore entries starting with .

-h, --almost-all

do not list implied . and ..

--author

with -1, print the author of each file

-b, --escape

print C-style escapes for nongraphic characters

--block-size-SIZE

with -1, scale sizes by SIZE when printing them: e.g., '--block-size-M'; see SIZE

format below

-B, --ignore-backups
do not list implied entries ending with -

-c with -lt: sort by, and show, ctime (time of last modification of file status information); with -l' show ctime and sort by name: otherwise: sort by ctime, newest
```

Am folosit comanda man Is pentru a îmi arăta pagina de manual despre comanda Is.

```
Hext: dir invocation, Up: Directory listing

19.1 'ls': List directory contents

The 'ls': program lists information about files (of any type, including directories). Options and file arguments can be intermised arbitrarily, as usual. Later options override earlier options that are incompatible.

For unroughtinn command: line arguments that are directories, by default, 'ls': lists the contents of directories, not recursively, and somitting files with names beginning with '.'. For other non-option arguments, by default 'ls' lists just the file name. If no non-option arguments, by specified, 'ls' operates on the current directory, acting as if it had been invoked with a single argument of '.'.

By default, the output is sorted alphabetically, according to the locale settings in effect.(1) If standard output is a terminal, the output is columns (sorted vertically) and control characters are suitput as question marks: otherwise, the output is listed one per line and control characters are output as-1s.

Because 'ls' is such a fundamental program, it has accumulated many options over the years. They are described in the subsections below the discharacter are notiput as-1s.

Because 'ls' is such a fundamental program, it has accumulated many options can be compared to the subsection below of the discharacter are notiput as-1s.

Because 'ls' is such a fundamental program, it has accumulated many options of the year of the part of the subsections below of the part of the part of the subsections below.

Exit status:

Because 'ls' is accumulated application of the subsection below of the part of t
```

Am folosit comanda info Is pentru a îmi arăta pagina de informații pentru comanda Is.

Am folosit comanda whatis Is pentru a căuta textul Is în paginile manualului și listează potrivirile.

```
NITER(7)

NITER

hier - description of the filesystem bierarchy

DESCRIPTION

A typical Linux system has, among others, the following directories:

/ This is the root directory. This is where the whole tree starts.

/ This is the root directory. This is where the whole tree starts.

/ Linux system has, among others, the following directories:

/ This is the root directory. This is where the whole tree starts.

/ Linux files the system you repair it.

/ Linux files for the boot loader. This directory holds only the files which are needed during the boot process. The most installed and configuration files should go to value and vets. The operating system kernel (nitred for example) must be loasted in either / or / boot.

/ Linux files for the boot loader. This directory holds only the files must be loaded for the boot.

/ Linux files would place there or income. See meaned(1).

/ Linux files with a real local to the machine. Some larger software packages, like XII, can have their own subdirectories below retc.

/ Linux files with a real local to the machine. Some larger software packages, like XII, can have their own subdirectories below retc.

/ Linux files with a real local to the machine. Some larger software packages, like XII, can have their own subdirectories below retc.

/ Linux files with a real local to the Movembless, programs should always look for these files in retc and you may have links for these files to warr/with.

/ Linux files for soft in the files for soft (optional).

/ Linux files for the files for July one to quite files from this directory are usually copied into the user's home directory.
```

Am folosit comanda *man hier* pentru a-mi arăta organizarea ierarhică a directoarelor care pornesc din directorul root ;i ce con;ine fiecare folder.

Am folosit comanda Is -I /usr/lib pentru a-mi arăta ce fișiere se află în directorul /usr/lib.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ ls -1 /dev/* | grep ^b
brw-rw---- 1 root disk 253, 0 Feb 28 13:13 /dev/sda
brw-rw---- 1 root disk 8, 0 Feb 28 13:13 /dev/sda
brw-rw---- 1 root disk 8, 1 Feb 28 13:13 /dev/sda
brw-rw---- 1 root disk 8, 2 Feb 28 13:13 /dev/sda
brw-rw---- 1 root disk 252, 0 Feb 28 13:13 /dev/sram0
brw-rw---- 1 root disk 252, 0 Feb 28 13:13 /dev/zram0
```

Am folosit comanda *ls -l /dev/* | grep^b* pentru a afla fișierele de tip block din folder-ul /dev.

```
Amehoring
The caret ^ and the dollar sign $ are meta-characters that respectively match the empty string at the beginning and end of a line.
```

Am folosit comanda *man grep*, după am apăsat / și am scris anchoring pentru a găsi cum funcționează "^" și "\$". Ambele sunt meta-caractere, dar "^" reprezintă începutul unei linii și "\$" reprezintă sfârșitul unei linii.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~ ]$ touch file1.txt
[user@desktop-5p6viv2 ~ ]$ ls -al file1.txt
-rw-r--r-. 1 user user 0 Feb 28 14:24 file1.txt
[user@desktop-5p6viv2 ~ ]$ chmod 400 file1.txt
[user@desktop-5p6viv2 ~ ]$ ls -al file1.txt
-r-----. 1 user user 0 Feb 28 14:24 file1.txt
```

Am folosit comanda *touch file1.txt* pentru a creat fișierul file1.txt și după am folosit comanda *chmod 400 file1.txt* pentru a îi schimba drepturile.

```
Iuser@desktop-5p6viv2 ~1$ mkdir dir1
Iuser@desktop-5p6viv2 ~1$ touch dir1/file2.txt
Iuser@desktop-5p6viv2 ~1$ touch dir1/file2.txt
Iuser@desktop-5p6viv2 ~1$ ls -al dir1/

drwx-xr-x. 2 user user 23 Feb 28 14:30 .
drwx--r-. 3 user user 128 Feb 28 14:30 .
-rw-r-r-. 1 user user 0 Feb 28 14:30 file2.txt
Iuser@desktop-5p6viv2 ~1$ chmod 100 dir1
Iuser@desktop-5p6viv2 ~1$ ls -al dir1/
ls: cannot open directory 'dir1/': Permission denied
Iuser@desktop-5p6viv2 ~1$ cat dir1/file2.txt
Iuser@desktop-5p6viv2 ~1$ ald dir1/
d--x----. 2 user user 23 Feb 28 14:30 dir1/
```

Am creat un directorul dir1 cu comanda *mkdir dir1* și după aceea am creat și un fișier. După am folosit comanda *chmod 100 dir1* pentru a îi schimba dreapturile. După aceea putem observa că nu avem permisiune asupra directorului și nu putem vedea conținutul, dar putem folosi fișierele din acesta dacă știm de existența lor.

```
Cuser@desktop-5p6viv2 ~1$ chmod 000 dir1/
Cuser@desktop-5p6viv2 ~1$ ls -ald dir1/
d------- 2 user user 23 Feb 28 14:30 dir1/
Cuser@desktop-5p6viv2 ~1$ ls -al dir1/
ls: cannot open directory 'dir1/': Permission denied
Cuser@desktop-5p6viv2 ~1$ cat dir1/file2.txt
cat: dir1/file2.txt: Permission denied
```

Am reuşit să listăm dir1 prin comanda *ls -ald dir1/*, dar tot nu avem acces la director și nici la fișierele din acesta.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~ 1$ chmod 400 dir1/
[user@desktop-5p6viv2 ~ 1$ ls -ld dir1/
dr------ 2 user user 23 Feb 28 14:30 dir1/
[user@desktop-5p6viv2 ~ 1$ ls dir1/
[user@desktop-5p6viv2 ~ 1$ ls dir1/
file2.txt
[user@desktop-5p6viv2 ~ 1$ cat dir1/file2.txt
cat: dir1/file2.txt: Permission denied

[user@desktop-5p6viv2 ~ 1$ ls -l dir1/
ls: cannot access 'dir1/file2.txt': Permission denied

total 0
-????????? ? ? ? ?
```

Am dat directorului dir1 dreptul de citire prin comanda *chmod 400 dir1/*, putem vedea conținutul acestuia, dar nu putem accesa conținutul acestuia și nici să vedem ce drepturi are.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ chmod 500 dir1/

[user@desktop-5p6viv2 ~1$ ls -1 dir1/

total 0

-rw-r---. 1 user user 0 Feb 28 14:30 file2.txt

[user@desktop-5p6viv2 ~1$ touch dir1/file3.txt

touch: cannot touch 'dir1/file3.txt': Permission denied
```

Am dat drepturi directorului dir1 prin comanda *chmod 500 dir1/*, dar nu cel de scriere, astfel că nu putem scrie în directorul dir1.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ chmod +w dir1/
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ ls -l dir1/
total 0
-rw-r-r--. 1 user user 0 Feb 28 14:30 file2.txt
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ rm dir1/file2.txt
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ ls -l dir1/
total 0
```

Am dat dreptul de citire directorului dir1 cu comanda *chmod +w dir1/* și după am șters fișierul file2.txt prin comanda *rm dir1/file2.txt*.

```
luser@desktop-5p6viv2 ~1$ rm dir1/
rm: cannot remove 'dir1/': Is a directory
luser@desktop-5p6viv2 ~1$ rm -r dir1/
```

Ștergem directorul dir1 cu comanda rm -r dir1/.

```
[user@deskton-5p6viv2 ~1$ echo $PATH
/home/user/.local/bin:/home/user/bin:/usr/local/bin:/usr/bin:/usr/local/sbin:/usr/sbin
[user@deskton-5p6viv2 ~1$ export PATH=$PATH:/home/user/comenzi
[user@deskton-5p6viv2 ~1$ echo $PATH
/home/user/.local/bin:/home/user/bin:/usr/local/bin:/usr/bin:/usr/local/sbin:/usr/sbin:/home/user/comenzi
```

Cu comanda *echo \$PATH* am văzut ce directoare avem în sesiunea curentă și cu comanda *export PATH=\$PATH:/home/user/comenzi* am putut include calea comenzi printer celelalte căi.

Am instalat un editor de text minimal prin comanda *sudo dnf -y install nano* și după am folosit comanda *nano ~/.bashrc* ca să am accesul să modific fișierul .bashrc ca modificările anterioare să rămână permanente.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~]$ cat > file1.txt
salut amice

^p

[user@desktop-5p6viv2 ~]$ cat file1.txt
salut amice
```

Cu comanda *cat > file1.txt* am creat fișierul cu textul salut amice și după l-am afișat prin comanda *cat file1.txt*.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~]$ wc < file1.txt
3 3 16
```

Am folosit comanda wc < file1.txt pentru a arătat câte linii, câte cuvinte și câte caractere are fișierul.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~]$ od -t ×1a file1.t×t
0000000 73 61 6c 75 74 20 61 6d 69 63 65 0a 0a 5e 44 0a
s a l u t sp a m i c e nl nl ^ D nl
0000020
```

Prin comanda od -t x1a file1.txt pentru a vedea reprezentarea fișierului în hexazecimal.

```
Intel: - Assez The Anticon Districts of Fermission dented
Find: - Assez The Anticon Districts - Fermission dented
Find: - Assez The Anticon Districts - Fermission dented
Find: - Assez The Fig. - Fermission dented
Find: - Assez Districts - Fermission dented
Find: - Assez Discrete: - Fer
```

Am folosit comanda *find / -name nano > results* pentru a căuta unde este comanda nano și după am afișat rezultatele cautării cu comanda *cat results*.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ which nano
/usr/bin/nano
```

Am folosit comanda which nano pentru a găsi mai ușor unde este instalată comanda nano.

```
root:x:0:0:root:/root:/bin/bash
bin:x:1:1:bin:/bin:/sbin/nologin
daemon:x:2:2:daemon:/sbin/sbin/nologin
adm:x:3:4:adm:/var/adm:/sbin/nologin
```

Cu comanda cat /etc/passwd am aflat care sunt utilizatorii din sistem.

```
InsereMesktop-Spfwiv2 [1] cat /etc/passwd | cut -d : -f 1,7
cont./bin/bash
bin:/sbin/bash
bin:/sbin/mologin
dam:/sbin/mologin
jb:/sbin/mologin
jb:/sbin/mologin
jb:/sbin/mologin
jb:/sbin/mologin
bin/toom/sbin/sbutdown
hit:/sbin/bin/hit
mail:/sbin/mologin
james:/sbin/mologin
james:/sbin/mologin
james:/sbin/mologin
spstend-one/wisy-sbin/mologin
sustend-one/wisy-sbin/mologin
sustend-network:/wisy-sbin/mologin
sustend-network:/wisy-sbin/mologin
sustend-network:/wisy-sbin/mologin
sustend-network:/wisy-sbin/mologin
sustend-network:/wisy-sbin/mologin
sustend-network:/wisy-sbin/mologin
sustend-network:/wisy-sbin/mologin
sustend-network:/wisy-sbin/mologin
sustend-sbin/mologin
cockpit-wisy-sbin/mologin
schoil/sbin/mologin
schoil/sbin/mologin
dhamassi/sbin/mologin
shd:/sbin/mologin
dhamassi/sbin/mologin
dhamassi/sbin/mologin
shd:/sbin/mologin
dhamassi/sbin/mologin
spstend-timesumc:/wisy-sbin/mologin
suser:/sbin/mologin
suser:/sbin/mologin
suser:/sbin/mologin
suser:/sbin/mologin
suser:/sbin/mologin
suser:/sbin/mologin
suser:/sbin/mologin
suser:/sbin/mologin
suser:/sbin/bash
```

Prin comanda *cat /etc/passwd | cut -d : -f 1,7* am arătat utilizatorii din sistem filtrați dor prin numele de utilizator și ce shell folosește.

❖ Dispozitivele de I/O de tip caracter din "/dev/" care încep cu "t" sunt:

```
fuser@desktop-5p6viv2 ~1$ 1s -1 /dev/* | grep ^c | grep ^t > results
fuser@desktop-5p6viv2 ~1$ cat results
```

Am folosit comanda *Is -I /dev/** pentru a lista fișierele din directorul /dev. Pe urmă am pus comanda *grep ^c* pentru a căuta fișierele special asociate dispozitivelor de I/O de tip caracter. După am pus comanda *grep ^t* ca să caute fișierele care încep cu t. Am folosit | (pipe) pentru a le lega între ele comenzile, astfel căutat ceea ce avem nevoie. Pe urmă am folosit și comanda *> results* pentru a salva ieșirea comenzii anterioare și după am afișat cu comanda *cat results* ce conține fișierul.

Exercitiul 2

Găsiți folder-ul unde se află pagina de manual al editorului de text *nano* tocmai instalat. Numele fișierului începe cu "nano" iar calea conține "man" în nume. Folosiți comanda *zless* pentru a o citi. Mai departe, folosiți caracterul ' (apostrof invers, lângă tasta 1) pentru a evalua, în linia de comandă, rezultatul întors de tot pipe-ul care l-ați construit cu *find*, și a pasa calea de fișier găsită comenzii *zless*. Totul trebuie să se scrie într-o singură linie de comandă.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ zless `find / -name nano | grep "/man/"`
```

```
| Fig. | Control | Control
```

Am folosit comanda comanda find / -name nano pentru a căuta începând de la rădăcină fișierele cu numele nano, după am pus comanda grep "/man/" pentru a căuta fișierele care au calea man. Am folosit pipe ca să legăm comenzile și după am folosit ` (apostrof invers) pentru a evalua rezultatul obținut și i-am citit și i-am pasat calea de fișier comenzii zless.

Exercițiul 3

Realizați un director care conține un fișier "invizibil". Directorul nu poate să fie listat nici chiar de creatorul lui, dar conținutul trebui să poată fi accesibil de toți utilizatorii care cunosc calea exactă a fișierului. Fișierul va conține o listă cu UserID-urile utilizatorilor sistemului. Explicați ce comenzi ați folosit.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~]$ mkdir director
[user@desktop-5p6viv2 ~]$ touch director/.fisier1.txt
```

Am folosit comanda *mkdir director* pentru a crea directorul cu numele director. După cu comanda *touch director*/.fisier1.txt am creat fișierul invizibil fisier1.txt în directorul director.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~]$ sudo cat /etc/passwd > director/.fisier1.txt
[sudo] password for user:
```

Am folosit comanda *sudo cat /etc/passwd > director/.fisier1.txt* pentru ca fișierul să conțină lista cu UserID-urile utilizatorilor sistemului.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ chmod 100 director
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ ls -al director/
ls: cannot open directory 'director/': Permission denied
```

După i-am dat directorului director prin comanda *chmod 100 director* doar dreptul de execuție, astfel neputând să îl listăm.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ cat director/.fisier1.txt
```

```
[user@desktop-5p6viv2 ~]$ ls -ald director/
d--x----. 2 user user 26 Mar 4 16:21 director/
```

Cu comanda *cat director/.fisier1.txt* am făcut ca să putem afișa conținutul fișierului și cu comanda *ls -ald director/* am demonstrat că putem folosi fișierele din el dacă știm că sunt acolo, dar nu putem vedea conținutul directorului.

Exercitiul 4

Cum arată în hexa și ASCII imaginea binară a comenzii *nano*? Ce string identificăm la offset-ul 1205360?

Am folosit comanda *od -t x1a -N 16 \$(which nano)* pentru a afișa imagina binară a comenzii nano în ASCII și hexa. Am pus -N 16 pentru a afișa pe 16 octeti.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ od -t x1a -N 16 $(which nano)
0000000 7f 45 4c 46 02 01 01 00 00 00 00 00 00 00 00
del E L F stx soh soh nul nul nul nul nul nul nul nul nul
0000020
```

Am folosit comanda hexdump -C -s 1205360 -n 16 \$(which nano) pentru a identifica la offset-ul 1205360.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ hexdump -C -s 1205360 -n 16 $(which nano)
000469d8
```

Exercitiul 5

Găsiți toate fișierele din folder-ul /etc care conțin numere în numele lor de fișier.

```
[user@desktop-5p6viv2 ~1$ ls /etc | grep '[0-9]' dbus-1 grub2.cfg iproute2 krb5.conf krb5.conf dmke2fs.conf opensc-x86_64.conf pkcs11 polkit-1 sas12 tpm2-tss udisks2 x11
```

Am folosit comanda *ls /etc | grep '[0-9]'* pentru a lista fișierele din folder-ul /etc care au în nume numere.